

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové ve věci

žalobkyně: **TŘI PYRAMIDY s. r. o.**
sídlem Palackého 5001/1, Jihlava
zastoupena advokátkou JUDr. Alenou Prchalovou, Ph.D.
sídlem Husova 1288/25, Jihlava

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2018, č. j. 25083/18/5100-41451-711439

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2018, č. j. 25083/18/5100-41451-711439, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti

předchozímu prvostupňovému správnímu rozhodnutí Finančního úřadu pro Kraj Vysočina ze dne 25. 10. 2017, č. j. 1616662/17/2900-31471-700148, kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti žalobkyně o navrácení lhůty v předešlý stav. Platebními výměry ze dne 1. 8. 2017 bylo žalobkyni vyměřeno penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Žalobkyně po uplynutí lhůty pro podání odvolání proti nim podala žádost o navrácení lhůty v předešlý stav pro podání odvolání proti těmto platebním výměrům. Odvolání žalobkyně proti platebním výměrům bylo zamítnuto a odvolací řízení bylo zastaveno. Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2017, č. j. 1616662/17/2900-31471-700148 správce daně prvého stupně zamítl žádost žalobkyně o navrácení lhůty v předešlý stav a žalovaný její odvolání proti tomuto prvostupňovému správnímu rozhodnutí žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil.

II. Obsah žaloby

2. Zástupkyně žalobkyně požádala dne 11. 7. 2017 správce daně o pozdější provedení veškerých dalších úkonů vůči žalovanému, a to z důvodů dovolených, přičemž očekávala, že jejímu požadavku bude vyhověno. Správce daně však odeslal platební výměry na penále do datové schránky, přičemž tyto byly z důvodu nepřítomnosti zástupkyně žalobkyně doručeny fikcí uplynutím desátého dne. Vzhledem k následné nemoci nebylo možno řádně zpracovat a odeslat odvolání proti těmto platebním výměrům. Žalobkyně namítala, že došlo k porušení zásady rovnosti subjektů, neboť na jedné straně stojí fyzická osoba se svými povinnostmi a potřebami a na druhé státní orgán disponující tisíci odborně připravených zaměstnanců, kteří se mohou vzájemně zastupovat. Správce daně si následně vyžádal od zástupkyně žalobkyně doložení její pracovní neschopnosti, přesto však došlo k zamítnutí žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav, čímž došlo k postupu rozpornému se zásadou transparentnosti a předvídatelnosti rozhodnutí. Žalobkyně dále namítala, že žalobou napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek odůvodnění, přičemž nedošlo k řádnému odůvodnění ve smyslu v právní úpravě uvedeného neurčitého pojmu „závažné důvody“. Žalobkyně dále namítala, že v případě odvodu za porušení rozpočtové kázně žalovaný nevyhověl žádné žádosti žalobkyně o jakoukoliv úlevu, přičemž na základě toho žalobkyně nesouhlasí se závěry správce daně, že zástupkyně žalobkyně měla dostatek času pro odvolání.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného odvolacího rozhodnutí a na obsah správního spisu. Žalovaný zdůraznil, že zástupkyně žalobkyně měla dostatečný prostor pro podání odvolání minimálně v tzv. blanketní podobě. Dále žalovaný uvedl, že ust. § 6 zákona č. 280/2009 Sb. daňového řádu (dále jen „daňový řád“) stanoví pouze, že z hlediska procesního zacházení jsou si osoby zúčastněné na správě daní rovny; nejedná se však o rovnost mezi orgány veřejné správy jako správcem daně a daňovým subjektem. Žalovaný dále doplnil, že napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno, včetně výkladu neurčitého právního pojmu „závažné důvody“ ve smyslu ust. § 37 odst. 2 daňového řádu. Rozhodnuto o zamítnutí žádosti žalobkyně bylo z toho důvodu, že tato neprokázala důvodné skutečnosti pro navrácení lhůty v předešlý stav ve smyslu posledně citovaného ustanovení daňového řádu. Platební výměry na penále se dostaly do dispozice zástupkyně žalobkyně dne 14. 8. 2017, její pracovní neschopnost započala dne 18. 8. 2017 a byla ukončena dne 4. 9. 2017, přičemž odvolací lhůta skončila

dnem 11. 9. 2017. Zástupkyni žalobkyně nic nebránilo tomu podat alespoň blanketní odvolání, které mohlo být následně doplněno o podrobné odůvodnění. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

IV. Doplnující procesní podání žalobkyně

4. Ve sdělení žalobkyně ze dne 22. 2. 2019 k vyjádření žalovaného tato uvedla, že trvá na žalobou uplatněných námitkách, vyjádření žalovaného pouze odráží současný stav fungování finanční správy, kdy jediným právem je vybrání daní. Zásada legality a legitimacy státní moci či zásada, že státní správa je službou veřejnosti pro tyto orgány neplatí. Žalobkyně dále uvedla, že jí byla na základě nepodložených obvinění zastavena činnost vydanými zajišťovacími příkazy a její podnikání bylo zcela zlikvidováno. Za této situace nebyly správní orgány schopny zohlednit ani tak bagatelní situaci spočívající v nemoci právní zástupkyně žalobkyně při znalosti, že se v důsledku zavedení elektronického doručování podstatně zkomplikovalo postavení adresáta. Žalovaný si vyžádal po žalobkyni doložení pracovní neschopnosti její zástupkyně, přesto žádost o navrácení lhůty zamítl. Vzhledem ke shora všem uvedeným okolnostem má již žalobkyně přesvědčení o podjatosti daňových orgánů.

V. Posouzení věci krajským soudem

5. Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů. Jedná se o žalobu věcně projednatelnou (viz obdobně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2015, č. j. 5 Af 41/2012 – 49). Soud ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offio), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, za splnění podmínek ve smyslu ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.
6. V projednávané věci je mezi účastníky řízení sporné, zda byly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti žalobkyně o navrácení lhůty v předešlý stav. Z obsahu správního spisu vyplývají pro věc rozhodné následující skutečnosti. Žalobkyni bylo dvěma platebními výměry ze dne 1. 8. 2017, vydanými Finančním úřadem pro Kraj Vysočina pod č. j. 1359908/17/2900-31471-706369 (platební výměr č. 138/2017) a č. j. 1359914/17/2900-31471-706369 (platební výměr č. 139/2017) vyměřeno penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Žalobkyně proti těmto platebním výměrům podala odvolání datované dne 12. 9. 2017 a zároveň podala žádost o navrácení lhůty v předešlý stav ve vztahu k tomuto odvolání, a to listinou rovněž datovanou dne 12. 9. 2017. Uvedená podání žalobkyně byla doručena prvostupňovému správci daně dne 13. 9. 2017. Správce daně prvního stupně vydal dne 27. 10. 2017 pod č. j. 1617298/17/2900-31471-700148 rozhodnutí, kterým odvolání žalobkyně proti citovaným platebním výměrům zamítl a zastavil odvolací řízení pro opožděné podání odvolání proti nim. Ze stanoviska správce daně prvního stupně k odvolání žalobkyně proti zamítnutí žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav vyplývá, že žalobkyně podala proti shora citovanému rozhodnutí správce daně prvního stupně ze dne 27. 10. 2017, č. j. 1617298/17/2900-31471-700148 odvolání. Ve správním spise se dále nachází podání zástupkyně žalobkyně ze dne 16. 1. 2018, v němž mj. uvedla, že odvolání proti rozhodnutí o navrácení lhůty v předešlý stav nelze chápat jako námitku podjatosti. Dále je ve správním spise založena lékařská zpráva dokládající, že

u zástupkyně žalobkyně trval v období od 18. 8. do 4. 9. 2017 stav odpovídající pracovní neschopnosti.

7. K jednotlivým uplatněným žalobním námitkám uvádí soud následující.
8. Mezi účastníky řízení není sporná skutečnost, že zástupkyně žalobkyně před vydáním předmětných platebních výměrů informovala správce daně o plánované dovolené.
9. Podle ust. § 37 odst. 1 daňového řádu platí, že osoba zúčastněná na správě daní je oprávněna požádat správce daně o navrácení lhůty v předešlý stav.
10. Podle ust. § 37 odst. 2 tohoto zákona platí, že správce daně povolí ze závažného důvodu navrácení lhůty stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně v předešlý stav, pokud před podáním žádosti lhůta již uplynula, a nově stanoví den jejího uplynutí.
11. Podle ust. § 37 odst. 3 daňového řádu platí, že žádost o navrácení lhůty v předešlý stav musí být podána do 15 dnů ode dne, kdy pominul důvod zmeškání lhůty.
12. Dále mezi účastníky řízení není sporu o tom, že předmětné platební výměry ze dne 1. 8. 2017 byly zástupkyni žalobkyně doručeny dne 11. 8. 2017 za použití fikce doručení desátým dnem od jejich dodání, přičemž mezi účastníky řízení není ani sporná skutečnost, že si platební výměry zástupkyně žalobkyně vyzvedla z datové schránky dne 14. 8. 2017 (viz žádost o navrácení lhůty v předešlý stav žalobkyně a vyjádření žalovaného k žalobě). Mezi účastníky řízení není také sporná skutečnost, že zástupkyně žalobkyně doložila, že v období od 18. 8. do 4. 9. 2017 u ní trval stav odpovídající pracovní neschopnosti. Zákonem stanovená odvolací lhůta proti předmětným platebním výměrům skončila dne 11. 9. 2017 (viz ust. § 109 odst. 1 a 4 daňového řádu). Zástupkyně žalobkyně však podala odvolání proti platebním výměrům po uplynutí odvolací lhůty (dne 13. 9. 2017), přičemž téhož dne žalobkyně podala i žádost o navrácení lhůty v předešlý stav. Z uvedeného vyplývá, že zástupkyně žalobkyně měla v období od 14. 8. do 18. 8. a od 5. 9. do 11. 9. 2017 možnost podat odvolání proti platebním výměrům bez toho, aniž by se nacházela ve stavu odpovídajícímu pracovní neschopnosti (jednalo se v součtu o 9 celých dnů).
13. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda žalobou napadená správní rozhodnutí netrpí nepřezkoumatelností pro nedostatek odůvodnění, jak namítala žalobkyně. Tuto skutečnost je soud povinen zjišťovat i z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem. Napadená rozhodnutí správce daně prvního stupně obsahují určitý a jednoznačný výrok nerozporný s odůvodněním, toto odůvodnění obsahuje řádné skutkové i právní posouzení věci, včetně výkladu neurčitého právního pojmu obsaženého v ust. § 37 odst. 2 daňového řádu, přičemž výklad tohoto neurčitého právního pojmu správce daně prvního stupně i žalovaný učinil v souladu s judikatorními požadavky vč. žalobkyní uváděného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004 – 73. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil náhled na výklad pojmu závažné důvody, na základě jehož naplnění správce daně povolí navrácení lhůty stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně v předešlý stav. Žalovaný se přitom zabýval konkrétními skutkovými okolnostmi daného případu a tyto ve vztahu k výkladu tohoto neurčitého právního pojmu vyhodnotil. Uvedl, že v případě tzv. závažných důvodů se jedná o důvody objektivní, nezaviněné daňovým subjektem, přičemž v případě institutu navrácení lhůty v předešlý stav jde o výjimečný nástroj, jenž má být používán ke zmírnění následků zmeškání lhůty v závažných životních situacích; neslouží však jako pojistka k paušálnímu navrácení lhůty v případě,

kdy žadatel její zmeškání zavinil vlastním jednáním; zároveň se musí jednat o důvod, jenž skutečně zabránil daňovému subjektu ve stanovené lhůtě úkon uskutečnit. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je učiněno v dostatečném rozsahu a s hodnocením citovaného neurčitěho právního pojmu se Krajský soud v Brně ztotožňuje. Námitka nedostatečného odůvodnění a nedostatečného výkladu tohoto pojmu je proto nedůvodná. Nešlo ani o případ, že by rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno bez řádného procesu vymezeného normami hmotného i procesního práva či na základě svévole rozhodujícího správního orgánu. Zjištění učiněná správními orgány mají oporu ve správním spise. Z tohoto pohledu vyhoví žalobou napadené rozhodnutí žalovaného i požadavkům obsaženým v žalobkyní poukazovaných rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004 – 73, ze dne 23. 10. 2008, č. j. 8 As 56/2007 – 151 i usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV.ÚS 2323/07. Zástupkyně žalobkyně měla pro podání odvolání být jen v blanketní formě celých 9 dnů (jak je shora uvedeno), neboť stav odpovídající pracovní neschopnosti její zástupkyně trval pouze část odvolací lhůty. Za tohoto důvodu se krajský soud plně ztotožňuje se závěrem žalovaného, že tato skutečnost nezakládá pro žalobkyni překážku, na jejímž základě by bylo možno uvažovat o vyhovění její žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav. Navíc lhůta pro podání odvolání je dostatečně dlouhá (30denní), daňový subjekt má možnost podat odvolání i v tzv. blanketní podobě.

14. Soud poukazuje i na usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 11. 1999, sp. zn. III.ÚS 226/99, v němž Ústavní soud řešil případ, kdy obecné soudy neprominuly účastníkovi řízení zmeškání lhůty k podání odvolání proti rozsudku, přičemž dospěly k závěru, že jím uplatněné důvody nesplňují podmínky omluvitelného důvodu podle ust. § 58 odst. 1 o.s.ř.; stěžovatel s odkazem na vážný zdravotní stav svého zástupce usiloval o odborné lékařské posouzení stavu a vydání nálezu, jímž by Ústavní soud rozhodnutí obecných soudů zrušil. Ústavní soud při konstatování dlouhodobé pracovní neschopnosti zástupce účastníka řízení uvedl, že aniž by bylo třeba jakkoliv se zabývat povahou jeho onemocnění z hlediska podmínek prominutí zmeškání lhůty, zcela postačí stěžovatele odkázat na zákonnou úpravu, podle níž platí, že jestliže advokát vykonávající advokacii samostatně, a jemuž brání jakákoliv překážka ve výkonu advokacie, je povinen bez odkladu ustanovit jiného advokáta po dohodě s ním svým zástupcem (viz ust. § 27 odst. 1 zákona č. 85/1996 o advokacii). Ústavní soud dále uvedl, že není nejmenších pochyb o tom, že pod pojmem „jakákoliv překážka“ je dlužno rozumět především fyzickou či duševní způsobilost advokáta k výkonu advokacie, a proto nesplní-li advokát, jehož taková překážka postihla, svou zákonem uloženou povinnost, důsledky z takového jednání (opomenutí) jdou i v procesním smyslu výlučně k jeho tíži. I když v Ústavním soudem projednávané věci šlo o prominutí zmeškání lhůty ve smyslu o.s.ř., je názor vyslovený Ústavním soudem aplikovatelný i na nyní projednávanou věc, kdy žalobkyně byla zastoupena v daňovém řízení advokátem.
15. Z uvedeného pohledu je pro nyní projednávanou věc nerozhodné, že zástupkyně žalobkyně požádala před vydáním platebních výměrů o „pozdější provedení veškerých dalších úkonů vůči daňovému subjektu“. Skutečnost, že správce daně přistoupil dne 1. 8. 2017 k vydání platebních výměrů, neznamená žalobkyní namítané porušení zásady vstřícnosti zakotvené v § 6 odst. 4 daňového řádu, podle něhož platí, že správce daně podle možnosti vychází osobám zúčastněným na správě daní vstříc; úřední osoby jsou povinny vyvarovat se při správě daní nezdvořilostí. Tzv. klientský přístup je možno aplikovat pouze v hranicích právních předpisů. Na posečkání s prováděním úkonů správce

daně nemá žalobkyně žádný právní nárok, správce daně je podle ust. § 7 daňového řádu povinen postupovat bez zbytečných průtahů a je vázán zákonem stanovenými lhůtami, po jejichž uplynutí nelze daň vyměřit. Postupem správce daně prvního stupně či žalovaného nedošlo k porušení uvedené zásady vstřícnosti.

16. Pokud jde o žalobkyní namítané porušení zásady rovnosti ve smyslu ust. § 6 odst. 1 daňového řádu, podle něhož platí, že osoby zúčastněné na správě daní mají rovná procesní práva a povinnosti, uvádí soud následující. Uvedená zásada se týká rovnosti osob zúčastněných na správě daní, nikoliv rovnosti těchto osob (daňových subjektů a třetích osob – viz ust. § 5 odst. 3 daňového řádu) a správce daně. Při správě daní správce daně vystupuje jakožto orgán veřejné moci ve vrchnostenském postavení vůči daňovým subjektům. Z žalobkyní uvedených důvodů proto nemohlo dojít k porušení zásady rovnosti ve smyslu ust. § 6 daňového řádu.
17. Skutečnost, že si žalovaný vyžádal žalobkyní tvrzené doložení pracovní neschopnosti její zástupkyně, neznamená porušení zásady transparentnosti a předvídatelnosti rozhodnutí. Tato skutečnost svědčí naopak o správném postupu žalovaného, neboť žalobkyně tvrzení o zdravotní indispozici zástupkyně sama nedoložila. Z vyžádání potvrzení o zdravotním stavu zástupkyně žalobkyně nelze vyvozovat, že by poté žádosti žalobkyně mělo být bez dalšího vyhověno. Důvodem pro vyžádání tohoto důkazu bylo ověření tvrzení žalobkyně. Rovněž tato žalobní námitka není důvodná.
18. Žalobkyně dále namítala, že v případě tzv. celé kauzy doměření odvodu za porušení rozpočtové kázně nemělo být ze strany správních orgánů vyhovělo ani jediné její žádosti o jakoukoliv úlevu či jiné řešení za účelem zachování její podnikatelské činnosti. Uvedená tvrzení nemají vliv na posouzení zákonnosti předmětného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav, resp. žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného. Bylo totiž zjištěno, že postup správních orgánů týkající se předmětné žádosti byl zcela souladný s příslušnou zákonnou úpravou (jak je shora vyloženo). Předem avizovaná dovolená a stav odpovídající pracovní neschopnosti po čas odvolací lhůty nejsou závažnými důvody odůvodňujícími navrácení lhůty v předešlý stav, neboť ke zmeškání odvolací lhůty došlo bez zjevného důvodu nekonáním žalobkyně, resp. její zástupkyně.
19. K doplňujícímu procesnímu podání žalobkyně ze dne 22. 2. 2019 (sdělení k vyjádření žalovaného) soud uvádí, že námitky zde obsažené byly soudem vypořádány shora v rámci hodnocení původně uplatněných žalobních námitek, a to vyjma nově uplatněné námitky podjatosti ve věci rozhodujících správních orgánů. Tato námitka byla totiž uplatněna až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, resp. pro uplatňování dalších žalobních bodů (viz ust. § 71 odst. 2 a § 72 s.ř.s.). Z tohoto důvodu se jí soud nemohl zabývat.

VI. Závěr a náklady řízení

20. Soud na základě všech shora uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proti ní postupem podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl postupem podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastníka, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení

příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl tak, jak je vyjádřeno ve výrocích II. a III. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 9. 4. 2020

Mgr. Milan Procházka, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. P.